

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΝΑΡΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΝΑΡΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΝΑΡΗΣ

ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ: ΕΛΛΑΔΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ: Ο Κωνσταντίνος Κανάρης γεννήθηκε στο νησί των Ψαρών το 1793. Μένοντας από πολύ μικρός ορφανός, αποφασίζει κάποια στιγμή να εργαστεί ως ναύτης σ' ένα εμπορικό πλοίο και χάρη στις προσπάθειές του γίνεται καπετάνιος του. Το 1821, η Ελλάδα βρίσκεται υπό την κυριαρχία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Μετά από μια σοβαρή επίθεση των Οθωμανών σε ένα γειτονικό νησί, ο Κωνσταντίνος αποφασίζει να πάρει εκδίκηση για την πατρίδα του και έτσι, παίρνει μέρος στην επανάσταση. Με μια μικρή βάρκα επιτίθεται και καταστρέφει ένα απ' τα μεγαλύτερα πλοία του αντιπάλου.

ΛΕΞΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ: ΠΛΟΙΟ, ΘΑΡΡΟΣ, ΗΡΩΑΣ

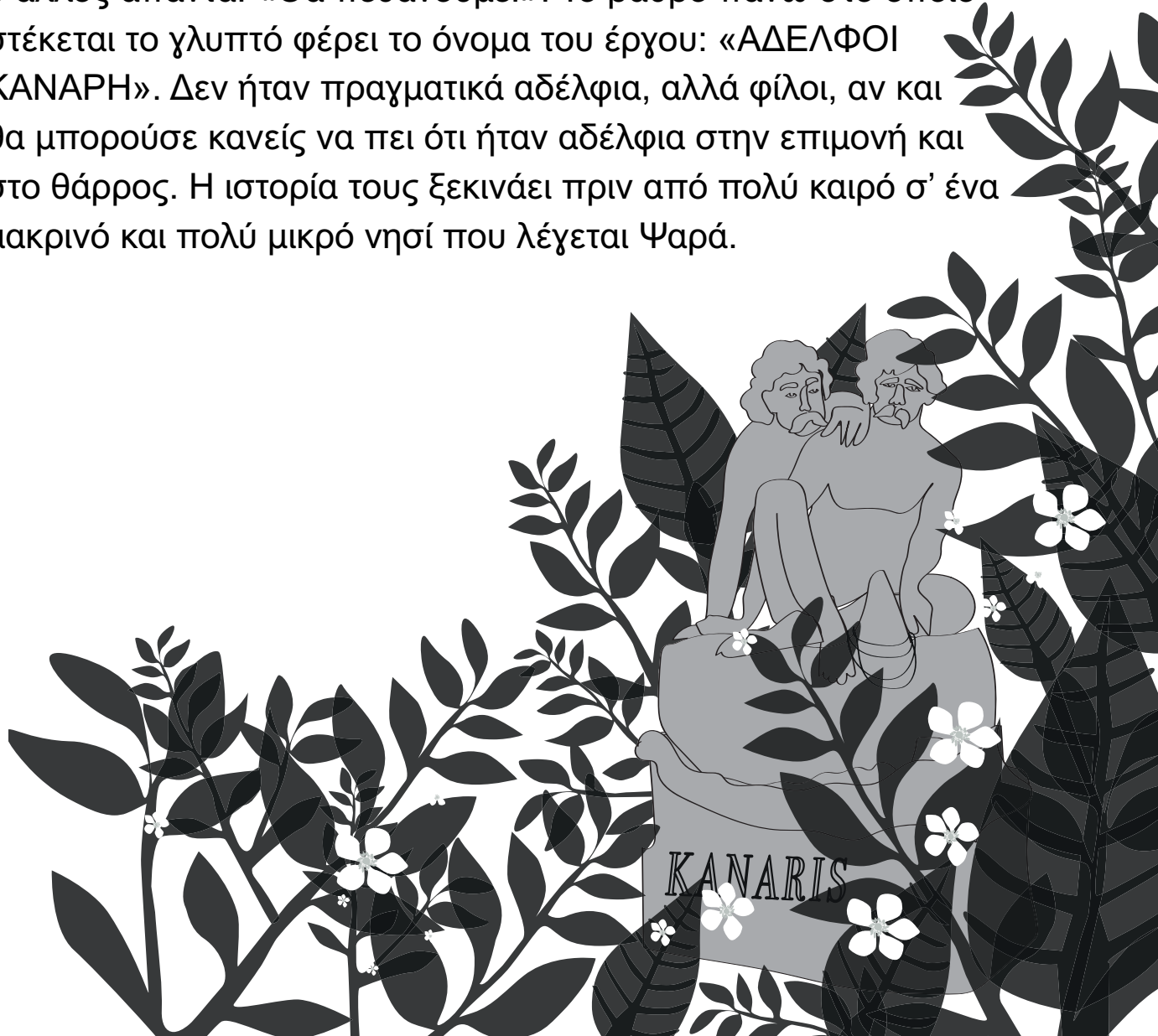
ΕΙΔΟΣ: ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΗΛΙΚΙΑ: 5 - 6 ΕΤΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Barbara Lachi

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΝΑΡΗΣ

Σ' ένα νησί που κάποτε ανήκε στη Μεγάλη Ελλάδα, στον πολυτελή αγγλικό κήπο στην καρδιά του Παλέρμο, κάτω απ' τη σκιά των φοινικόδεντρων που υψώνονται από καταπράσινους λόφους, βρίσκεται ένας μικρός ναός, ο οποίος φιλοξενεί στο εσωτερικό του ένα μαρμάρινο γλυπτό. Το γλυπτό αυτό αναπαριστά δυο άνδρες που κάθονται σε μια μικρή βάρκα, ο ένας πίσω απ' τον άλλον, με τα μουστάκια και τα μαλλιά τους ανακατεμένα απ' τον άνεμο. Η βάρκα γλιστρά αθόρυβα πάνω στα κύματα. Ο ένας δείχνει έναν στόχο στη θάλασσα και φιθυρίζει πολύ σιγανά στον άλλο, για να μην τον ακούσουν, ενώ ο άλλος απαντά: «Θα πεθάνουμε!». Το βάθρο πάνω στο οποίο στέκεται το γλυπτό φέρει το όνομα του έργου: «ΑΔΕΛΦΟΙ ΚΑΝΑΡΗ». Δεν ήταν πραγματικά αδέρφια, αλλά φίλοι, αν και θα μπορούσε κανείς να πει ότι ήταν αδέρφια στην επιμονή και στο θάρρος. Η ιστορία τους ξεκινάει πριν από πολύ καιρό σ' ένα μακρινό και πολύ μικρό νησί που λέγεται Ψαρά.

Ο Κωνσταντίνος γεννήθηκε στα τέλη της δεκαετίας του 1700. Τα Ψαρά ήταν ένα ήσυχο νησί. Το βραχώδες και άγονο τοπίο του ήταν το σπίτι των τζιτζικιών, που τραγουδούσαν συνεχώς, και των σαυρών που λιάζονταν στον ήλιο πάνω στα τραχιά βράχια του νησιού. Τα κύματα κυνηγούσαν το ένα το άλλο και κάπως έτσι κυλούσε αργά ο χρόνος. Ο Κωνσταντίνος ένιωθε ότι αυτό το νησί και η θάλασσα ήταν κομμάτι του, σαν να ήταν προέκταση των σκέψεων και της καρδιάς του. Έμοιαζε να ακούει τις σκέψεις των γλάρων, που φώναζαν χαρούμενα από πάνω του, ή τη μυστική γλώσσα του μοσχομυρωδάτου θυμαριού. Πηδούσε σαν κατσίκι πάνω απ' τα βράχια, με πολλή σιγουριά και επιδεξιότητα, ενώ μέσα στο νερό ένιωθε ελαφρύς σαν ψάρι.

«Σσςς, σσςς, σσςς!» έλεγε μιμούμενος τη φωνή των κυμάτων, τα οποία όντως του απαντούσαν: «Σσςς, σσςς, σσςς!». Ο Κωνσταντίνος ένιωθε ευτυχισμένος με την απλή και εύκολη ζωή του. Ωστόσο, όπως συμβαίνει συνήθως στα παραμύθια και πιο συχνά στην πραγματική ζωή, οι γονείς του σύντομα θα πέθαιναν, αφήνοντάς τον μόνο του από πολύ μικρό. Όσο κι αν αγαπούσε το νησί του, ο Κωνσταντίνος, ορφανός πλέον, αποφάσισε να το εγκαταλείψει κι ένα πρωί επιβιβάστηκε ως ναύτης σ' ένα εμπορικό πλοίο. Δούλευε όλη μέρα, μέχρι που το πλοίο και η ανοιχτή θάλασσα έγιναν το νέο του σπίτι. Με τα χρόνια είχε γίνει τόσο επιτυχημένος, που έγινε καπετάνιος, αλλά ποτέ δε σταμάτησε να μιλάει στα κύματα, τα οποία εξακολουθούσαν να απαντούν στο κάλεσμά του: «Σσςς, σσςς, σσςς!».

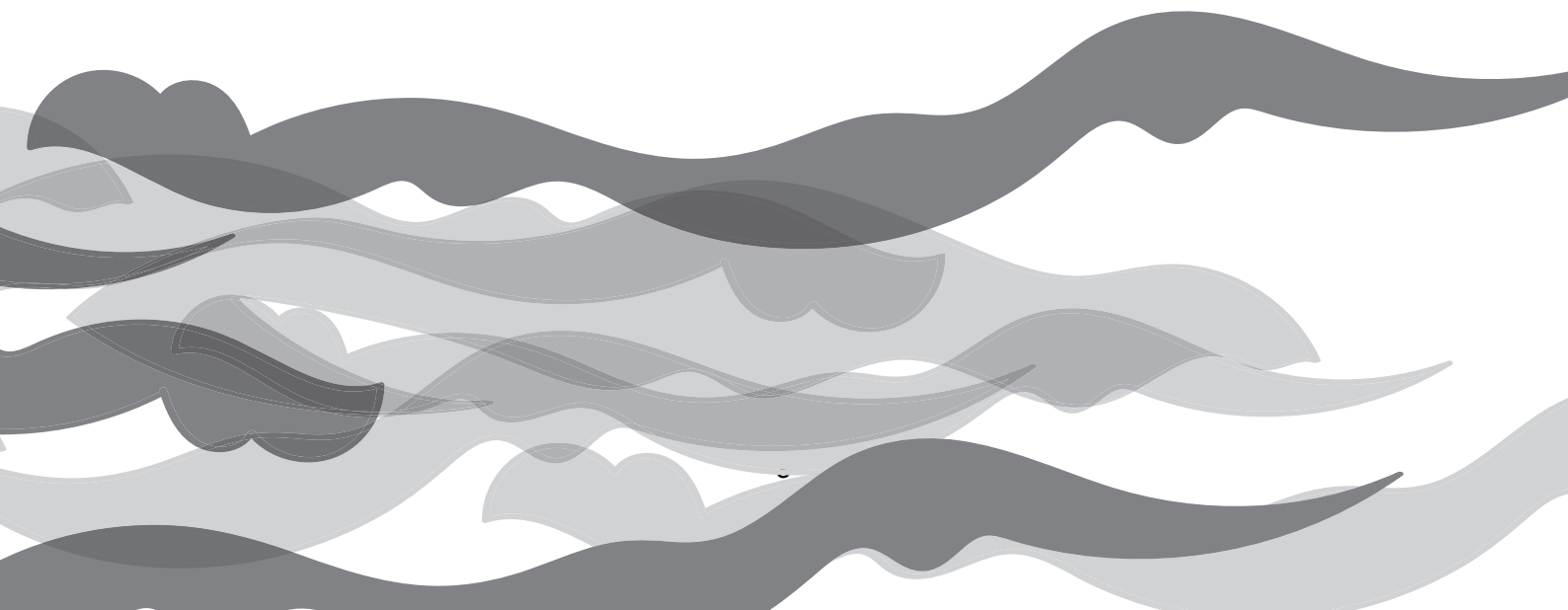

Στο μεταξύ το νησί του, όπως κι όλη η χώρα, ήταν υπό τον τουρκικό ζυγό. Η Ελλάδα βρισκόταν υπό οθωμανική κυριαρχία για τετρακόσια ολόκληρα χρόνια. Το 1821 οι Έλληνες ξεσηκώθηκαν για να διεκδικήσουν την ανεξαρτησία της χώρας τους. Ο Κωνσταντίνος εκείνη την περίοδο βρισκόταν με το εμπορικό του πλοίο μακριά, στην Οδησό. Όταν η είδηση του επαναστατικού πολέμου και του ξεσηκωμού των Ελλήνων έφτασε στα αυτιά του, αιφνιδιάστηκε. Μα πιο πολύ αιφνιδιάστηκε σαν έμαθε για τις εκδικητικές κινήσεις του εχθρού και την τραγική σφαγή της Χίου.

Ο οθωμανικός στρατός, με διοικητή τον σκληρό Καρά Αλί Πασά, επετίθετο επί δεκαπέντε ολόκληρες ημέρες στο νησί της Χίου. Το νησί αυτό, που δεν ήταν πολύ μακριά απ' τα αγαπημένα του Ψαρά, είχε καταληφθεί και καταστραφεί ολοσχερώς από τους Τούρκους. Ούτε οι κάτοικοί του όμως γλίτωσαν από την οργή και τη μανία του εχθρού. Χάθηκαν όλοι. Στο άκουσμα της συνταρακτικής είδησης η καρδιά του Κωνσταντίνου ένωσε ένα δυνατό τράνταγμα που παραλίγο να τον συντρίψει. «Τι ήταν αυτό;» ρώτησε ένας ναύτης. «Η καρδιά μου ήταν... Δεν μπορούμε να περιμένουμε άλλο...» απάντησε ο Κωνσταντίνος. Μεμιάς λοιπόν ξέχασε το φορτίο που είχε πάνω στο εμπορικό του πλοίο και χάραξε πορεία προς τα νησιά, έχοντας παράλληλα σκοπό να συγκεντρώσει όσα περισσότερα πλοία μπορούσε.

Φτάνοντας στα Ψαρά κάλεσε φίλους και ναύτες που εμπιστευόταν και μαζί αποφάσισαν να απαντήσουν σε εκείνη τη φρικτή και σκληρή πράξη πολέμου των Οθωμανών. Ο Αλί Πασάς και οι στρατιώτες του βρίσκονταν ακόμα στο οθωμανικό πλοίο που ήταν αγκυροβολημένο στο λιμάνι. Ο Κωνσταντίνος είχε αποφασίσει το σχέδιο: «Χρειαζόμαστε δύο μπρίκια, δύο μικρά αλλά γρήγορα πλοiάρια. Θα τα γεμίσουμε με μπαρούτι και θα τα στείλουμε εναντίον της ναυαρχίδας Μπουρλότα Σαιμάζ». Οι τριάντα έξι άντρες τον άκουγαν σιωπηλοί, προσέχοντας να μη χάσουν ούτε μια λέξη απ' τα χείλη του. «Θα περιμένουμε μέχρι να νυχτώσει, ώστε να μπορέσουμε να πλησιάσουμε. Εγώ θα είμαι στο πρώτο πλοiάριο, το άλλο θα το οδηγήσει ο Ανδρέας Πιπίνος».

Η θάλασσα του Ιονίου αγκάλιαζε τα πλοία ήσυχα και ήρεμα. Σιγά-σιγά ο ουρανός σκοτεινίασε και πήρε το μαύρο χρώμα της νύχτας. Η κατάλληλη στιγμή είχε φτάσει! Τα δυο πυρπολικά πλοία των Ελλήνων κατευθύνθηκαν αθόρυβα προς τη μεγάλη τουρκική ναυαρχίδα. Όταν ο Ανδρέας έστειλε το πυρπολικό του καταπάνω στο τουρκικό πλοίο, η έκρηξη που δημιουργήθηκε τράνταξε ολόκληρο το πλήρωμα. Ο Κωνσταντίνος προχώρησε προς την απέναντι πλευρά, με τα κύματα να τον καθησυχάζουν ως συνήθως και να του σιγοψιθυρίζουν: «Σσς, σσς, σσς...».

Καθισμένος στην πλώρη του πλοίου με κατεβασμένα τα πανιά, έβλεπε το πυρπολικό πλοιάριό του να πλησιάζει όλο και περισσότερο στην τουρκική ναυαρχίδα και, λίγο πριν φτάσει προς το μέρος της, είπε στον εαυτό του: «Θα πεθάνεις!». Τότε άκουσε έναν κρότο και αμέσως το πλοίο πήρε φωτιά, με τα κανόνια και το μπαρούτι στο εσωτερικό του να εκρήγνυνται το ένα μετά το άλλο. Ο Κωνσταντίνος ρίχτηκε στο νερό που έκλεισε προστατευτικά από πάνω του και τον τύλιξε σαν μια υδάτινη ασπίδα που προσπαθούσε τον προστατεύσει. «Σσς, σσς, σσς...» έλεγαν τα κύματα σαν να του μιλούσαν ξανά, καθώς ο Κωνσταντίνος κολυμπούσε μακριά απ' τη βοή και τις πύρινες γλώσσες που ξεπετάγονταν απ' την τουρκική ναυαρχίδα, πάνω στην οποία είχαν πέσει τα δύο πυρπολικά πλοία του Κανάρη. Η φωτιά φώτισε τον νυχτερινό ουρανό και τη θάλασσα, η οποία καταβρόχθισε αμέσως το τεράστιο τουρκικό πλοίο, σαν να ήταν ένας πεινασμένος γίγαντας, και το παρέσυρε στον βυθό μαζί με όλο του το πλήρωμα. Ο Κωνσταντίνος παρακολουθούσε το οθωμανικό πλοίο να εξαφανίζεται, μην μπορώντας να πιστέψει ότι ήταν ασφαλής...

Χρειάστηκε να περάσουν άλλα οκτώ χρόνια, για να ανακτήσει η Ελλάδα την ελευθερία της. Ο Κωνσταντίνος ο πουργολιέρης, όπως τον αποκαλούσαν πλέον, από εκείνη τη νύχτα κι έπειτα έβαλε με παρόμοιο τρόπο αρκετές φωτιές και έτσι κατάφερε να κατατροπώσει κι άλλα πλοία των Οθωμανών. Τα κατορθώματά του γράφτηκαν στις εφημερίδες, συγκίνησαν τον κόσμο κι ενέπνευσαν καλλιτέχνες όπως τον Ντελακρουά και τον Βίκτορ Ουγκό. Ενέπνευσαν επίσης και τον καλλιτέχνη Μπενεντέτο Κιβιλέτι, ο οποίος φιλοτέχνησε τους δύο αδελφικούς φίλους, έχοντας στο μυαλό του την εικόνα των δύο ανδρών ακριβώς τη στιγμή που το πλοίο τους ήταν έτοιμο να συγκρουστεί με την τουρκική ναυαρχίδα. «Να το, μπροστά μας!» ψιθυρίζει ο Αντρέας. «Θα πεθάνουμε!» του απαντά ο Κωνσταντίνος.

Μετά τη λήξη του πολέμου, ο Κωνσταντίνος Κανάρης, γνωστός και ως Μπουρλοτιέρης, συνέχισε να βοηθά τη χώρα του, έγινε πολιτικός και διετέλεσε πολλές φορές πρωθυπουργός. Παντρεύτηκε και απέκτησε επτά παιδιά. Πέθανε στην Αθήνα στις 2 Σεπτεμβρίου του 1877.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Όλο το περιεχόμενο είναι αδειοδοτημένο σύμφωνα με το NC-ND 4.0

Το έργο STORIAS συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα ERASMUS+ της Ε.Ε. Το περιεχόμενό του αντικατοπτρίζει τις απόψεις των συγγραφέων και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχει.

(Κωδικός έργου: 2021-1-FR01-KA220-SCH-000029483).